Mevludin Maličević

28.11.2025. 17:40
Погледано: 910 пута

Смањи рачун сачувај шуму

Ученици Трећа гимназија Сарајево су осмислили пројекат Смањи рачун, сачувај шуму — дигитално издавање комуналних рачуна без папира, чиме би се уштедјело око 9,5 милиона листова годишње и сачувало дрво.

ПОЛАЗИШТА

У љето 2019.године били смо свједоци да су велики пожари захватили прашуму Амазон. Глобално загријавање, стаклени̇чки плинови наносили су све већу штету животу на Земљи. Жељели смо да новим моделом рачуна за режије у БиХ сачувамо шумски фонд, смањимо количину смећа и повећамо производњу кисика на Земљи.

ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ

Циљ нам је био да нови модел рачуна сачува шумски фонд истог тренутка а не да морамо чекати дужи период, самим тим шуме ће повећати разградњу стаклени̇чких плинова. Нови модел рачуна би смањио комунални отпад у БиХ а самим тим сачувала би се вода јер би се

папир производио мање. Са новим моделом рачуна све од наведеног је постигнуто.

ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Опис реализације пројекта смо представили кроз причу шта пројекат доноси. Професор је задужио сваког ученика шта треба да уради / истражи што је на крају када су се сви подаци и материјали прикупили резултирало реализацијом датог пројекта. Приједлог еколошког рјешења: Смањи рачун, сачувај шуму! Проблеми узроковани глобалним затопљењем тек почињу. Нажалост, свједочимо да због пожара нестају зелене површине и живот на Земљи се мијења ка горем. О томе да је крајње вријеме да се реагује највише се писало након обраћања 16-годишње активисткиње Грете Тхунберг УН-у. Том приликом је поручила “Очи свих будућих генерација упрте су у вас. А ако нас одлучите изневјерити, кажем вам да вам то никада нећемо опростити. Нећемо допустити да се извучете из овога. Овдје подвлачимо црту. Свијет се буди и промјена стиже, вољели ви то или не.” Ученици Треће гимназије у Сарајеву су одлучили да дају свој допринос проблему мањка шума и вишка стакленичких гасова. Професор Мевлудин Маличевић је са претходном генерацијом ученика која је успјешно извела пројекат "СТЕМ Семафор" и тренутним ученицима приступио рјешавању проблема. Размотрили су шта они могу учинити за шуме, сачување истих, уједно са тим и повећање количине кисика, што са собом носи и смањење стакленичких плинова. Досадашња понуђена рјешења широм свијета која воде повећању производње кисика усредоточена су на пошумљавање, иако такво рјешење тражи чекање десетина година на коначни резултат. Екипа из Треће гимназије је тражила рјешење које би тренутачно умањило трошење природних ресурса, шума, и тако повећало ниво кисика и истовремено смањило стакленичке гасове. Анализом података Кантона Сарајево могуће је доћи до слиједећих података и резултата. Кантон Сарајево према попису из 2013. године има 438 443 становника, са преко 200 000 стамбених јединица. На сваку адерсу мјесечно долазе рачуни/листе за електричну енергију, гријање, воду, одвоз смећа, телекомуникације итд. Екипа је уочила неефикасности у трошењу природних ресурса код оваквог система наплате рачуна. Уочено је да је доста простора на рачунима неискориштено и да постоје подаци који се понављају(као нпр: површина стамбене једнице, вриједност ПДВа, цијена услуге по квадрату простора, мјерно мјесто, мјери уређај,поруке потрошачима итд.. Екипа је осмислилиа нови модел рачуна који би при штампању драстично смањио потребу за папиром, тако што је све податке који се појављују на рачуну записивала преко QP- цода и осмислила нови дизајн рачуна. Мевлудин Маличевић прилог: 9,10,11 и 14 Папир би се као природни ресурс употребљавао рационалније, шуме би се знатно више очувале. Из разлога што баш оне смањују стакленичке гасове, истовремено би се радило на рјешењу два проблема. У Кантону Сарајево мјесечно се на адресе достави око 958 000 „рачун/листа“ формата А4. Дакле на годишењем нивоу бива издано око 11 496 000 рачуна/листи. Предложеним рјешењем уштедјело би се око 9 579 910 папира формата А4 за годину дана. Мевлудин Маличевић прилог 2 слика 1 и 2 Процјена цијене куповине и штампања ове количине папира доводи до уштеде буџета кантона у износу од 1.256.000,00 КМ на

годишњем нивоу. Обзиром да се папир од рачуна након извјесног времена послије плаћања одбацује, моделом новог рачуна би сваке године смањили количину папирног отпада за 76,6 тона. Нови модел рачуна за годину дана сачувао би 1824 стабла. За годину дана сачувала би се површина шуме од 7,29 дунума ,што је величине једног просјечног стадиона за међународне утакмице, сађињена од дрвећа димнезија висине 12м и пречника 18цм. Једном стаблу тих димензија је потребно око 50 година да нарасте. Једно стабло током свог животног вијека произведе животну залиху кисика за 2 човјека. Дакле на годишњем нивоу би се рационалнијом употребом папира уштедјела животна залиха кисика за 3650 људи. За производњу једне тоне папира потребно је 72 кубика воде. Примјена модела рачуна би сваке године уштедјела око 5472 кубика воде. Ефикасност рјешења је екипа провјерила прорачунима у свом кантону. Њихов прорачун се односи само на Кантон Сарајево и јасно указује на то колико природних ресурса се може уштедјети и тиме допринијети позитивном еколошком утјецају. Сам пројекат можете погледати на видео снимку Или посјетом на линк: https://www.youtube.com/watch?v=XmK47wQ-_GU

Топлане Сарајево прихватиле су наш модел рачуна и са Трећом гимназијом потписале меморандум о сарадњи. Истинитост навода можете провјерити посјетом на линк: https://www.klix.ba/vijesti/bih/toplane-bi-mogle-usvojiti-ideju-sarajevskih-ucenika-o-novom modelu-izdavanja-racuna/200212018

Скупштина КС подржат ће наш пројекат што је најављено од стране предсједавајућег господина Мирзе Челика. Истинитост навода можете провјерити посјетом на линк: https://www.oslobodjenje.ba/vijesti/sarajevo/skupstina-ks-a-ce-podrzati-ucenicki-projekt smanji-racun-sacuvaj-sumu-537188

РТВ Сарајево дала је медијску подршку снимањем прилога о пројекту. Истинитост навода можете провјерити посјетом на линк: https://www.facebook.com/watch/?v=2733530726928575

Добили смо подршку од градоначелника господина Абдулаха Скаке, да ће Град Сарајево подржати пројекат и чланови пројекта су награђени златником града Сарајева. Истинитост навода можете погледати на линку: https://www.sarajevo.ba/bs/article/7252/gradonacelnik-skaka-podrzao-inicijativu-ucenika-trece-gimnazije

ЈП Сарајевски водовод прихватио је нашу идеју за рачун што је уприличено састанком са директором предузећа. Истинитост навода можете провјерити на линку: http://www.viksa.ba/vijesti/1795

Подршка од портала Klix.ba који је први презентовао наш пројекат. Линк: https://www.klix.ba/scitech/nauka/sarajevski-ucenici-na-primjeru-racuna-za-komunalije-pronasli-rjesenje-za-velike-ustede-papira/200208043

Подршка РОМ јутарњи програм, гостовање, то можете погледати на линку: https://www.facebook.com/watch/live/?v=665488917526896&ref=watch_permalink

Пројекат је имао и регионалну презентацију. Наводимо још неке линкове везане за пројекат:

a) http://efm.ba/2020/02/17/prijedlog-ekoloskog-rjesenja-smanji-racun-sacuvaj-sumu/
b)
https://www.facebook.com/photo/?fbid=1967243330086225&set=pcb.1967243683419523&__%20_cft__%
goSX6sn31Bt5gsU84LwnG6UxDPBo8YlDV7yBlHVXPdWmXpLpM5D3zMLEHatL_%20Ov2gvVuUnT8-
v0Ank73K6OHa_ZplkHSY_SZ8tBQsxTMOqkCB5rea%20_iWN9L3jpQr2MPeLWhNBcBGoyzUX0iv6hIuvREFp
y-R
c)
https://www.facebook.com/skaka.abdulah/photos/a.349359621874612/1967243503419541/?type=3&_
bueYu1mdsrRSjVuTNPkkq75ucsgwkfOCdwu0s7UQpmV_zfnm8cceJzR2o78EhybRIzEx7_nUAbnbM-
EMKlZ1uxQWYoagdsyMoLh3AN-AvGpdMIb_ruIm-gIT-ojey2r33e9P4t2m1-
Wcbb1jw4_rMQPQ&__tn__=EH-R
d)
https://www.facebook.com/trecagimsarajevo/photos/a.575147546155256/1243931982610139/?type=3
ZfE4oG99w5toSRs1OdgowHD0Y_8w8btfMuhILHgfNp-w3Vr-yC8lSERKt8XPbFVXgCdMhOQrSwb-
XtWS25k9OwDAkSVeElywm0zwXZIVnrErKkS8KeBoIPNjgq71xDz8zUu4&__tn__=EH-y-R
e)
https://www.facebook.com/photo/?fbid=2801889883229216&set=pcb.2801891923229012&__cft__%5B0
ejZFuCwCekewNmhdfJ-lNX7kkit6VZ_ARegR6vffk3bi2Mte29EdAI0gna30xEhnOtRMMKq_4cW-
FzF20w9u3yaNiFjn-P0lKVKrde-J_0tFMoBteal8acJ6IjtQPfIJBU68cnMjDe1t5zDV_HMCZnw-
wwhlIt_KAWO4xhNDI&__tn__=*bH-y-R
f)
https://www.facebook.com/radiootvorenamreza/photos/a.484051625048520/2705970806189913/?type
0Nab8A&__tn__=EH-y-R

Додатни коментари и сугестије другим наставницима који би жељели имплементирати вашу идеју

Сваки наставник (човјек) може радити на томе да да свој допринос у очувању планете Земља, рационалније да користи папир. Свако сачувано дрво је као сачуван људски живот

Tags

nin 2020

Collections

НИН 2020